

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 065 864/98-5025
Signatura: vf7fs201

Oblastní pracoviště č. 06
Okresní pracoviště Děčín

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/zařízení:	Střední zdravotnická škola Děčín, Třída čs. mládeže 5/9
Identifikátor ředitelství:	110 009 614 / IZO 110 009 614
Ředitel(ka) školy/zařízení:	Mgr. Zdeněk Volf
Zřizovatel:	MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Děčín, Lázeňská 12, 405 01 Děčín
Termín inspekce:	16. -18. listopadu 1998
Inspektoři:	Mgr. Eva Štorkánová, Mgr. Věra Heřmánková, Ing. Josef Toman
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí MŠMT ČR č.j. 320-02-1996-51 o zařazení do sítě škol ze dne 31. 5. 1996, Zřizovací listina č.j. 15 197/97-60 ze dne 2. 4. 1997, schválené učební dokumenty studijního oboru všeobecná sestra, povinná dokumentace podle § 38a zákona č. 258/1996 Sb., organizační řád, pracovní náplně zaměstnanců, plán práce, plán kontrolní činnosti, hospitační záznamy, výroční zpráva za školní rok 1997/98, smlouvy se zdravotnickými zařízeními

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Střední zdravotnická škola Děčín je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Poskytuje vzdělání ve studijním oboru 53-01-6 Všeobecná sestra (VS) ve formě denní i při zaměstnání. Dále má v síti zařazen dvouletý obor 53-21-3 Ošetřovatel, ošetřovatelka (OS). Koncepční záměry školy vycházejí z možností zdravotnického terénu v regionu. Škola reálně hodnotila, že pro vznik a rozvoj vyšší zdravotnické školy nejsou z hlediska podmínek praktické přípravy v regionálních zdravotnických zařízeních vhodné podmínky. Z téhož důvodu také škola nebude žádat ani o zařazení dalších studijních oborů do sítě. V dalších letech bude usilovat o naplňování dvou tříd studijního oboru všeobecná sestra ve všech ročnících a jedné třídy oboru ošetřovatelka. O absolventy studijního oboru

ošetřovatelka je ze strany zdravotnických zařízení velký zájem, uchazečů je však málo (počet studijních míst na středních školách v okrese vysoce překračuje počet žáků, kteří končí povinnou školní docházku). Také dálkové studium by bylo možné otvírat každoročně a škola může zajišťovat tuto formu v rámci širšího regionu. Pokud bude dostatek uchazečů, je možno vzhledem ke stálým požadavkům zdravotnické praxe a ve spolupráci s nemocnicemi Děčín, Ústí nad Labem a Česká Lípa každoročně otvírat i třídu ošetřovatelek. V okrese Děčín existuje ještě další zdravotnická škola v Rumburku. Vzhledem ke specifickému profesnímu zaměření zdravotnických škol není vhodné slučování s jinými typy škol a vedení Střední zdravotnické školy Děčín je připraveno i pro variantu zřízení zdravotnické školy v Rumburku jako odloučeného pracoviště. Kapacita školy je 250 žáků denního studia.

Ročník	Studijní obor	Počet tříd	Počet žáků
1.	VS	2	50
	VS stud. při zam.	2	36
	OS	1	12
2.	VS	2	43
	VS stud. při zam.	1	16
3.	VS stud. při zam.	1	14
4.	VS	2	38
	VS stud. při zam.	1	29
Celkem		12	238

Plán práce pro školní rok 1998/99 je zpracován v písemné formě, vychází z hodnocení minulého školního roku a je s pedagogickým sborem projednán. Určuje hlavní úkoly pro školní rok a je sestaven v souladu se schválenými pedagogickými dokumenty. Organizace chodu školy je termínovaná s určením osobní zodpovědnosti.

Koncepční záměry jsou promyšlené a vycházejí z reálného stavu. Plánování je systematické s využíváním zpětné vazby a je hodnoceno nadprůměrně.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Vedení školy tvoří ředitel, vedoucí ekonom a zástupkyně ředitele, která je touto činností pověřena druhým rokem na dobu určitou (do doby návratu statutární zástupkyně z mateřské dovolené). Funkce vedoucího učitele praktického vyučování zůstává z téhož důvodu přechodně neobsazena, organizování a kontroly praktického vyučování a odborné praxe zajišťuje pověřená zástupkyně ředitele. Porady vedení se konají pravidelně jednou za týden. Kompetence vedoucích pracovníků jsou vymezeny organizačním řádem a jejich pracovní náplně jsou s podpisy uloženy v osobní dokumentaci. Učitelé se řídí pracovním řádem, se kterým byli prokazatelně seznámeni a mají ho k dispozici ve sborovně školy. Vzhledem k tomu, že přibývá problémových dětí, ředitel uvažuje od nového školního roku o zřízení funkce školního psychologa se zkušebními provozem již od jarních měsíců. Úvazek psychologa by mohl být sdružený a poskytoval by služby i dalším školám.

Rada školy zřízena není. Poradním orgánem je pedagogická rada, termíny klasifikačních porad jsou určeny v plánu školy, mimo to jsou jednání uskutečňována operativně dle potřeby. Vzhledem ke změnám ve vedení nemocnice s poliklinikou, ve kterých je zajišťována převážná většina praktického vyučování a odborné praxe, se spolupráce přechodně zúžila na operativní projednávání organizačních záležitostí praktického vyučování a odborné praxe. Žákovská samospráva zřízena není, přes opakované výzvy vedení školy není k pravidelné spolupráci ze strany žáků zájem.

Metodickým orgánem je školní předmětová komise ošetřovatelských předmětů a psychologie. Ostatní odborné a všeobecně vzdělávací předměty jsou zajišťovány většinou jedním učitelem. Učitelé všeobecně vzdělávacích předmětů se zúčastňují všech regionálních porad a poznatky pak aplikují ve škole.

2.2 Personální struktura

Pedagogický sbor je stabilizovaný, nejvíce je zastoupena věková skupina mezi 30 - 45 lety. Učitelé v důchodovém věku nebo blížící se této věkové hranici ve škole nejsou. Vedení školy se snaží o zvyšování odborné a pedagogické způsobilosti pedagogického sboru, čtyři učitelky, které mají pouze středoškolský stupeň odborného vzdělání, jsou zaměstnány na dobu určitou. Největším současným problémem je zajišťování výuky cizích jazyků. Finanční situace školy také neumožňuje zřízení funkce asistenta dokumentátora, který garantuje názornost vyučování a využívání didaktické techniky v hodinách externích vyučujících lékařů. Seznamy všech vyučovacích pomůcek jsou vypracovány předmětově (zatím nikoliv po tématech), audio a videonabídka zajišťuje ředitel školy. Činnost asistenta dokumentátora částečně supluje jedna interní vyučující odborných předmětů.

Pedagogičtí pracovníci školy	Počet	Plně pedagogicky a odborně způsobilí	Jen odborně způsobilí	Jen pedagogicky způsobilí	Bez odborné a pedagogické způsobilosti
Interní	17	12	1	4	-
Externí	22	-	21	-	1
Celkem	39	12	22	4	1

Řízení školy je strukturováno, kompetence jsou stanoveny a inovovány podle reálné situace. Personální struktura odpovídá vzdělávacímu programu. Odborné a pedagogické řízení má spíše nadprůměrnou úroveň.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Vzhledem ke změnám ve vedení školy není samostatný plán kontrolní činnosti pro školní rok 1998/99 v písemné podobě vypracován. Náhradou je zařazení bodů zaměřených na kontrolní činnost a s určením kompetencí v plánu práce školy a jejich odraz v plánech měsíčních. Zkušenosti z letošního roku budou zohledněny při sestavování plánu kontrolní činnosti pro příští školní rok. Hospitační záznamy jsou archivovány, hospitační cíle jsou stanovovány a frekvence hospitací je dostatečná. Pověřená zástupkyně v loňském školním roce získávala hospitační zkušenosti u interních učitelů, letos je rozsah její působnosti

rozšířen i na učitele externí. Účinnost kontrolního systému je částečně ovlivněna změnami v managementu školy i existenční problematikou středních škol.

Kriteria pro odměňování jsou stanovena, na pedagogické radě byla projednána a jsou zveřejněna (mimořádné úkoly jsou stanoveny plánem práce i s určením výše odměny). Součástí kolektivní smlouvy je vnitřní platový předpis pro přiznávání nenárokových částí platu. Výsledky pedagogické činnosti dvakrát ročně vyhodnocuje vedení školy. Po zahájení školního roku (v říjnu) se zjišťuje připravenost přijatých žáků ke studiu ve střední škole v cizích jazycích, matematice, fyzice a chemii pomocí validních testů upravených pro podmínky středních zdravotnických škol. Výsledky jsou porovnávány s výsledky předcházejících let a odrážejí se při určování vyučovací strategie v jednotlivých třídách a předmětech. Proverky výstupních znalostí v jednotlivých ročnících zatím zpracovány nejsou.

Kontrolní systém je promyšlený a funkční. Hodnocen je spíše nadprůměrně.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní informovanost je zajištěna formou pedagogických rad a provozních porad. S termíny těchto porad jsou všichni seznámeni na první pedagogické radě a jsou také uvedeny v celoročním plánu školy. Každé pondělí o velké přestávce se schází vedení s učitelským sborem, kde jsou informace předávány ústně (oboustranně). Aktuální informace jsou také předávány prostřednictvím nástěnky ve sborovně nebo osobně. Žáci jsou informováni prostřednictvím třídních učitelů a nástěnkou umístěnou na chodbě školy v přízemí.

Schůzky rodičů určené k informaci o chování a prospěchu žáků se konají dvakrát ročně a rodiče jsou zváni písemně. Pokud se rodiče nebo zákonný zástupce nedostaví, jsou informace o studijních výsledcích doručovány písemně. Mimo těchto schůzek mohou rodiče požádat o podání informací kdykoliv, neboť informovanost o průběžných výsledcích studia žáka není školou zajišťována. V případě zhoršeného prospěchu nebo chování jsou rodiče informováni okamžitě písemně, telefonicky nebo pozváním k osobní návštěvě školy.

Směrem k veřejnosti se Střední zdravotnická škola prezentuje hlavně prostřednictvím regionálních sdělovacích médií a nejrůznějšími akcemi školy.

Vnitřní informační systém je účinný, založený na pevných pravidlech a je účinný. Interakce školy a zákonných zástupců je propracovaná a předávání informací je doloženo. Hodnoceno nadprůměrně.

5 Vedení povinné dokumentace

- V Rozhodnutí o zařazení do sítě škol č.j. 320-02-02-1996-51 ze dne 31. 5. 1996 s účinností od 1. 9. 1996 je uveden název školy, který není zcela identický se Zřizovací listinou č.j. 15 197/97-60 ze dne 2. 4. 1997.
- Třídní knihy jsou vedené na předepsaných tiskopisech, pravidelně kontrolované a archivované.
- Třídní výkazy jsou archivované a čtvrtletně kontrolované. Jsou bez závad.
- Osobní spisy žáků jsou zajištěny před zneužitím osobních dat, informace jsou průběžně doplňovány.
- Ve školním řádu jsou obsažena práva žáků srovnatelně s povinnostmi. Žáci s ním byli prokazatelně seznámeni a je veřejně přístupný.

- Rozvrh hodin je sestaven v souladu se schválenými základními pedagogickými dokumenty a vyhláškou č. 354/1991 Sb., o středních školách. Respektuje psychohygienické požadavky.
- Zápisy z pedagogických rad jsou vedené, zveřejňované a archivované.
- Protokoly o přijímacím řízení jsou archivované.
- Protokoly o ukončování studia jsou vedeny bez závad.
- Žáci s postižením ve škole nejsou.
- Kniha úrazů je řádně vedena.
- Kontrola hospodářské dokumentace a účetní evidence byla provedena školským úřadem, závady nebyly nalezeny.
- Protokoly a záznamy o kontrolách ředitel archivuje, uložená opatření jsou plněna.
- Smlouvy mezi školou a zdravotnickými zařízeními, ve kterých se realizuje praktické vyučování a odborná praxe, jsou uzavřené v souladu vyhláškou č. 354/1991 Sb., o středních školách. Žáci jsou pojištěni.
- Personální dokumentace je úplná a je chráněna proti zneužití osobních dat.

Povinná dokumentace je vedena v souladu s § 38a zákona č. 258/1996 Sb., školský zákon. Administrativní úroveň je nadprůměrná.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Učební plány jsou plněny v celém rozsahu, všechny předepsané předměty jsou začleněny v rozvrhu školy s příslušnou hodinovou dotací. Učitelé zpracovávají učivo formou tematických plánů. Kontrolou záznamů v třídních knihách nebylo zjištěno neplnění osnov hospitovaných předmětů, ani disproporce proti tematickým plánům. Individuální vzdělávací aktivity nejsou nabízeny, žáci s nadprůměrnými schopnostmi nebo zvláštními potřebami ve škole nejsou.

Plnění učebních plánů je hodnoceno nadprůměrně.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Krácené finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu umožňují zajištění výchovně vzdělávacího procesu, ale jsou nedostatečné pro další rozvoj školy. V současné době musely být minimalizovány částky na obnovu vybavení školy a na nákup učebních pomůcek. Zhoršila se i realizace mimoškolní činnosti, která musí být financována z výsledků vedlejší hospodářské činnosti. Další vzdělávání a odborný růst učitelů je zatím financován z rozpočtu školy, musel se však snížit počet účastníků na jednotlivých akcích a není možno využívat všech nabídek. Investiční činnost je pouze plánovaná, ale neuskutečňuje se. Vedlejší hospodářská činnost školy se realizuje v oblastech organizace vzdělávacích kurzů, zpracování a tvorby učebních textů, půjčování studijních materiálů a ubytovacích službách. Z výnosů těchto činností se zajišťují mimoškolní aktivity, příspěvky na LVVZ, obnova knižního fondu, přednášející odborných seminářů apod. Hospodářský výsledek v roce 1998 nebyl záporný. Vzhledem k podmínkám, které byly vytvořeny v průběhu minulých let, je zajištění výchovně vzdělávacího programu velmi dobré.

Škola používá finanční prostředky přidělované ze státního rozpočtu efektivně, ve prospěch žáků a vzdělávacího programu.

8 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Škola je situována ve středu města v budově, která je ve vlastnictví města. Objekt prošel rekonstrukcí a je ve velmi dobrém stavu. Prostorově, skladbou odborných učeben a jejich vybavením, naprosto vyhovuje celkovému počtu žáků školy a umožňuje naplňování schváleného výchovně vzdělávacího programu. Ve škole je třináct tříd, z toho je sedm učeben specificky zařízených. Pro všeobecnou složku vzdělávání je to odborná učebna výpočetní techniky s třinácti počítači, chemická laboratoř a jazyková učebna. Pro odbornou část vzdělávacího programu jsou funkčně zařízeny tři odborné učebny ošetřovatelských předmětů a jedna učebna pro cvičení v předmětu psychologie a pedagogika. Pouze výuka tělesné výchovy je zajišťována smluvně. V současných ekonomických podmínkách školy není vybudování vlastní tělocvičny reálné.

Ve všech sledovaných předmětech byli žáci vybaveni základními učebnicemi a dalším výukovým materiálem. Školní knihovna obsahuje cca 3 000 svazků převážně odborné literatury včetně nejnovějších titulů. Dostatečný je i výběr odborně zaměřených časopisů. Didaktickou technikou je škola vybavena velmi dobře a ve sledovaných vyučovacích celcích byla dostatečně využívána.

Praktické vyučování a odborná praxe jsou zabezpečovány hlavně v NsP Děčín. Praktická příprava žáků je smluvně zajištěna, smlouvy neobsahují požadavek nemocnice na platby za realizaci praktického vyučování. Velikost nemocnice a skladba ošetřovacích jednotek umožňují naplňování profilu absolventa.

Materiálně technické zajištění studijního oboru všeobecná sestra lze hodnotit jako spíše nadprůměrné.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

Stavba rozvrhu a rozvržení přestávek hodin odpovídá vyhlášce MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách, psychohygienickým a pedagogickým zásadám.

Třídy jsou prostorné, dobře osvětlené a čisté. Okna tříd jsou opatřena žaluziemi. Vybavení pracovních míst žáků klasických učeben má standardní úroveň, učebny pro výuku cizích jazyků a psychologie jsou vybaveny nadstandardně. Příjemný estetický vzhled tříd je narušen silně poškozenými lavicemi (nápis). Společné prostory školy jsou vyzdobeny pracemi žáků, nástěnkami a obrazovým materiálem. Celá výzdoba je motivována tak, aby u žáků vytvářela pozitivní vztah k prostředí. Na chodbách jsou umístěny dřevěné lavice, které slouží k odpočinku žákům. Ve dvou podlažích jsou poměrně velké prosklené prostory přístavby vybavené stolním tenisem a odpočinkovým nábytkem. Žáci je mohou využívat k odpočinku, relaxaci i samostudiu. Podle finančních možností škola plánuje zateplení této přístavby pro možnost celoročního využívání. Přístup do školy vedlejším vchodem přímo do suterénu, kde jsou umístěny šatny pro žáky, zajišťuje čistotu provozu v celé budově. Sociální zařízení jsou udržovaná, k dispozici jsou všechny hygienické potřeby. Pitný režim je zajištěn instalací nápojového automatu v přízemí. Stravovat se žáci mohou v jídelně, ve které se stravují i žáci dalších škol v Děčíně.

Pracovní podmínky pedagogických pracovníků jsou velmi dobré. Kabinety a sborovna odpovídají velikosti pedagogického sboru a jsou vybaveny odpovídajícím pěkným nábytkem, lednicí i varnými konvicemi.

V době inspekce bylo ve škole teplo a všechny prostory školy udržovány v naprosté čistotě.

Psychohygienické podmínky jsou celkově hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

10 Hodnocení personálních podmínek

Sledované všeobecně vzdělávací předměty byly zajištěny učiteli s potřebnou odbornou i pedagogickou způsobilostí. Na výuce odborných předmětů se podílejí čtyři učitelé se středoškolským stupněm odborného vzdělání, kteří mají pedagogickou způsobilost splněnou doplňkovým pedagogickým vzděláním. Snahou vedení školy je navázání pracovního poměru s dalšími pracovníky s plnou odbornou způsobilostí. Poměrně vysoké procento hodin odborných předmětů vyučovaných externími učiteli lékaři, je vyučováno s vysokou odbornou kvalitou, přestože tito nesplňují podmínky pedagogické způsobilosti. V současné době ani v nejbližší budoucnosti není v možnostech školy účinná motivace lékařů ke studiu na PF. Jejich pracovní podmínky jim ztěžují umožňují uvolňování pro výuku na zdravotnických školách, další časové ztráty jsou nerealizovatelné a ve výuce preklinických a klinických předmětů nejsou žádným způsobem nahraditelné. Jedná se o obecný problém všech středních i vyšších zdravotnických škol.

Ve srovnání s ostatními středními zdravotnickými školami je personální zajištění výchovně vzdělávacího procesu na průměrné úrovni.

11 Plnění učebních osnov

Ve všech sledovaných hodinách byla probíraná látka v souladu se schválenými učebními dokumenty a časově v podstatě ve shodě s předloženými tematickými časovými plány. V hodinách cvičení byly třídy děleny do skupin v souladu se schválenými základními pedagogickými dokumenty. Laboratorní cvičení z chemie a písemné práce z matematiky, které jsou stanovené osnovami, jsou prováděny.

Učební osnovy byly ve všech sledovaných předmětech plněny v celém rozsahu.

12 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Společenskovědní a jazykové předměty

V rámci této orientační inspekce byly zhlédnuty hodiny českého, anglického a německého jazyka a hodiny občanské nauky. Tvořily v těchto předmětech reprezentativní vzorek studia denního i studia při zaměstnání, ročníků i vyučujících.

Zhlédnuté hodiny českého jazyka a literatury byly velmi dobře připraveny po obsahové i po metodické stránce. Hodina ve druhém ročníku denního studia měla klasickou stavbu s desetiminutovým písemným opakováním s následným rozbořem čtyř zadaných otázek. Čas pro vypracování ani kritéria hodnocení při zadávání prověrky sdělena nebyla, žáci však byli na tento způsob opakování zvyklí, a proto nebylo nutné tyto principy opakování připomínat. Plynulým přechodem výuka přešla k výkladu nové látky, při kterém bylo využíváno kombinace rozmanitých metod práce. Ponejvíce se jednalo o využití formy přednášky vhodně doplňované metodou řízeného rozhovoru a práce s učebnicí. Sledovaná hodina byla efektivní s převahou pozitivních prvků. Konzultační hodina českého jazyka ve čtvrtém ročníku studia při zaměstnání byla charakteristická maximálním nasazením učitele, který v tomto případě volil formu „zhuštěné přednášky“. Během jedné vyučovací jednotky bylo vyloženo množství látky, odpovídající asi tak pěti hodinám v denním studiu. I přes velmi dobrou přípravu a projev učitele nelze mít iluze o efektivitě takto vedené hodiny. Z jedenácti přítomných dálkově studujících bylo možno komunikovat na úrovni pouze s jedním žákem, který se vždy předem připravuje na dané téma. Nepravidelným a nárazovým způsobem žáci studia při zaměstnání přistupovali k přípravě i v minulosti, což bylo ve svých důsledcích potvrzeno i na nedobrych výsledcích u maturitních zkoušek. Zvýšení efektivity vyučování formy studia při zaměstnání lze dosáhnout pouze důsledným

vyžadováním pravidelné přípravy všech žáků studia při zaměstnání na každou konzultační hodinu. Z hlediska účinnosti byla hodina i přes dobrou přípravu, úsilí a projev učitele hodnocena jako spíše podprůměrná.

Sledované hodiny anglického a německého jazyka proběhly v odborné učebně jazyků, kde bylo plně využíváno skvělé audiovybavení pro poslech rodilých mluvčích i pro kontrolu výslovnosti jednotlivců při hromadném čtení textu, kdy vyučující má možnost přepnout si do svých sluchátek hlasitou četbu kohokoli, aniž by o tom věděl dotyčný čtenář. Práce s učebnicí a časopisy při současném využití audiotechniky byla v těchto hodinách samozřejmostí. Metodicky byly hodiny velmi rozmanité, žáci byli nadprůměrně aktivní (byli k tomu zvolenými metodami výuky nuceni) a v důsledku toho se jevíly obě zhlédnuté hodiny jako efektivní a byly hodnoceny nadprůměrně. ČŠI doporučuje procvičovat novou slovní zásobu nejenom samostatně, ale i ve větách a v širších souvislostech.

Dále byly zhlédnuty hodiny občanské nauky. V souladu s probíraným tématem (římské umění) měla jedna klasickou strukturu. Z metodického hlediska převládala spíše přednáška, protože jiná metoda (např. řízený rozhovor) by narážela na jisté faktograficko-encyklopedické mezery ve znalostech z dějepisu a literatury. Této skutečnosti si byl učitel plně vědom, a proto často využíval odkazů na mezipředmětové vazby s dějepisem a literaturou. Pozitivem byl použitý bohatý obrazový materiál římského umění, pro úplnost názoru chybělo použití dobové mapy. Tato hodina byla hodnocena jako průměrná. Další hodina občanské nauky probíhala v odborné učebně, kde byla pracovní křesla uspořádána tak, aby průběh připomínal spíše besedu či diskusní klub, což bylo vzhledem k probíranému tématu velmi vhodné (morálka, etika, smysl života atd.). Žáci byli více vedeni k samostatnému postojovému projevu a bylo daleko více zřejmé, že výchovná část převažuje nad částí naukovou. Hodnocena byla spíše nadprůměrně. V obou zhlédnutých hodinách by mohlo být věnováno daleko více pozornosti aktualizaci a souvislostem s novodobými dějinami, např. formou předem připravených besed na aktuální témata. Žáci by tak měli větší prostor k vyjadřování postojů k současnému dění ve společnosti a jednak by se tím prohlubovaly jejich vyjadřovací a rétorické schopnosti.

Velmi dobře připravená a provedená byla hodina estetické výchovy. Vyučování bylo založeno na samostatné a aktivní tvůrčí činnosti žáků, kde učitel byl inspirujícím a usměrňujícím faktorem a byla hodnocena jako vynikající.

Celkově lze hodnotit úroveň výuky společenskovedních a jazykových předmětů jako spíše nadprůměrnou.

Matematicko přírodovědné předměty

Hospitace proběhly v hodinách matematiky, chemie, biologie a výpočetní techniky. Vyučující splňují odbornou i pedagogickou způsobilost. Materiální zabezpečení pro výuku je ve všech sledovaných předmětech dostačující. Žáci jsou vybaveni základními učebnicemi, které byly v průběhu hodin využívány. Učební osnovy jsou plněny.

Ve všech hospitovaných hodinách matematiky a chemie převažovaly frontální metody a formy práce s celou třídou. V hodinách matematiky, chemie a biologie byla aktivita žáků průměrná až podprůměrná. Bylo to způsobeno především nedostatečným využitím aktivizujících metod, někdy i nedostatečnou motivací. Všechny hodiny proběhly v klidné, příjemné atmosféře. ČŠI doporučuje více uplatňovat ty formy práce, které by vedly k tvořivosti a soutěživosti žáků tak, aby měli radost ze svých výsledků. Převážná většina hodin byla hodnocena průměrně.

Všechny hodiny předmětu výpočetní technika se realizují v příslušné odborné učebně, kde má každý žák k dispozici samostatný počítač. Softwarové i hardwarové vybavení plně

vyhovuje potřebám zdravotnické školy. Ve sledované skupině má pět ze čtrnácti žáků doma vlastní PC doma a ostatní mají přístup k této technice i mimo vyučování. Vlastní hodina byla velmi dobře připravena a organizována. Byla charakteristická rozmanitostí použitých metod výuky, od společného výkladu až po individuální přístup, který převládal. Motivace, zájem o výuku a aktivita ze strany studentek byla nadprůměrná, což bylo kromě profesionálně velmi dobře zvoleného postupu vyučujícího dáno také charakterem probíraného tématu (samostatná práce s kreslicím programem Paintbrush). Ve zhlédnuté hodině výpočetní techniky jednoznačně převažovala pozitiva a byla důvodem pro nadprůměrné hodnocení.

Přes nadprůměrné hodnocení zajištění předmětu výpočetní technika, lze celkově úroveň výuky matematicko přírodovědných předmětů hodnotit jako průměrnou.

Odborné předměty

Z odborné části výchovně vzdělávacího programu byly hospitovány hodiny preklinických teoreticky zaměřených předmětů somatologie, patologie, mikrobiologie, epidemiologie a hygieny. Z profilových předmětů byla kontrola zaměřena na teoretické i prakticky zaměřené hodiny ošetrovatelských předmětů a psychologie.

U preklinických předmětů byla stavba hodin a vyučovací metody voleny vhodně vzhledem ke stanoveným kognitivním cílům. Pokud byla užita metoda přednášky, bylo tempo přednesu přizpůsobeno schopnostem žáků střední školy. Pozitivním jevem bylo časté používání konkrétních příkladů z praxe a využívání mezipředmětových vztahů. Ve všech sledovaných hodinách bylo učivo probíráno do požadované hloubky s využitím didaktické techniky a všech názorných pomůcek, které škola poskytuje. Struktura hodin odpovídala probíraným tématům a věku žáků. Učivo bylo logicky vyvozované a vzhledem k velkému obsahu nových pojmů cyklicky opakované a upevňované. Žáci byli vybaveni základními učebnicemi a dalšími doporučenou literaturou. Pokud je odborných titulů nedostatek nebo nejsou zcela vyhovující, učitelé vytvářejí vlastní materiály. Např. pro výuku patologie mají žáci k dispozici skripta, která škola vydává vlastním nákladem. V některých hodinách byla práce s učebnicí málo využívána, žáci se snažili písemně zachytit maximum výkladu, sporadicky se objevilo i diktování částí probírané látky. Efektivita hodin by se zvýšila i větší aktivizací žáků. Všechny sledované hodiny byly hodnoceny spíše nadprůměrně, u jedné pozitiva výrazně převažovala.

Předvedené hodiny ošetrovatelských předmětů se stavbou i materiálně technickým zajištěním lišily v souladu s tím, zda se jednalo o hodiny teoretické nebo hodiny cvičení. Odborné učebny ošetrovatelských předmětů prostorovým uspořádáním, vybavením didaktickou technikou, zdravotnickými pomůckami a systémem jejich používání vyhovují požadavkům nácviku všech ošetrovatelských činností, zařazených ve schválených osnovách předmětu. Ve všech hospitovaných hodinách se v různé míře úspěšnosti projevovala snaha učitelů o důslednou aplikaci ošetrovatelského procesu, orientaci na potřeby, problémy a pocity klienta a posilování ošetrovatelství jako samostatné vědní disciplíny. Při hodinách cvičení se v dovednostech žáků odrážel důraz kladený na přesné dodržování standardizovaných postupů, systematičnost při nácviku ošetrovatelských činností a upevňování dynamických stereotypů. Nedostatky jsou stále v úrovni komunikativních dovedností. Vzhledem k nižšímu věku žáků čtyřletého denního studia (v porovnání se státy EU), je dosažení potřebné úrovně problematické. Komunikativní nedostatky ve styku s klientem se projevují i u starších žáků studia při zaměstnání, což lze vysvětlit velmi malým množstvím kladných vzorů ve zdravotnické praxi. V mírné převaze hodin hodnocených průměrně se částečně projevila i menší jistota učitelů se středoškolským stupněm

odborného vzdělání. Rezervy se objevily v práci s vyučovacími cíli a při volbě vyučovacích metod. Efektivita hodin byla snížena menší schopností strukturalizovat učivo, plně využívat práci s učebnicí, mezipředmětové vztahy a samostatnou práci žáků.

Také v předmětu psychologie a pedagogika byly hospitovány hodiny teoretické a cvičení. Speciálně upravená a vybavená učebna psychologie umožňuje rychlou úpravu prostoru pro kruhové sezení, nácvik relaxace nebo hraní rolí. V teoreticky i prakticky zaměřených hodinách se projevovala orientace na výchovnou stránku předmětu a nácvik psychomotorických dovedností. Časté užívání alternativních vyučovacích metod a odklon od lety zažitého tradičního pojmání výuky psychologie s sebou nese drobné metodické nepřesnosti a postupné získávání praktických zkušeností z reakcí žáků. Pozitivním výsledkem je zvýšení praktické použitelnosti vědomostí a dovedností v profesionálním způsobu prožívání, chování a jednání budoucích sester. Vyučovací jednotky byly promyšlené s převahou pozitivních prvků.

Úroveň sledovaných hodin odborných předmětů lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

13 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Ve sledovaných hodinách byli žáci schopni reprodukce odučené látky. Schopnost užívání vědomostí a dovedností byla nižší, zejména v matematicko přírodovědných předmětech. V odborných předmětech jsou schopnosti aplikace vědomostí a dovedností vyšší v prakticky zaměřených předmětech, kde je problémovému vyučování dáván větší prostor. V teoretických odborných předmětech žáci zůstávají (také vzhledem k velké šíři a náročnosti odborné problematiky) spíše na úrovni reprodukce. Nedopouštějí se ve větší míře zásadních chyb, chybí jim však schopnost globálnějšího pohledu, propojování poznatků z různých předmětů a praxe a samostatného souvislého slovního projevu.

Vedení školy zpětnovazebně zjišťuje míru úspěšnosti svých absolventů. V rámci možností se zástupci školy zúčastňují i hodnocení absolventů u příležitosti ukončení jejich nástupní praxe ve zdravotnických zařízeních. Mezi hodnocením školy a hodnocením pracovišť nejsou v podstatě velké rozdíly a o absolventy Střední zdravotnické školy Děčín je zájem ve zdravotnických zařízeních širšího regionu.

Po celou dobu inspekce se žáci chovali kulturně a byli otevření ve vyjadřování vlastních názorů. Jsou vedeni k pozitivním mezilidským vztahům, úctě ke klientům, profesionální rozhodnosti a odpovědnosti. Přispívá k tomu i estetické a motivující prostředí školy, možnost aktivní mimoškolní činnosti a prezentace školy na veřejnosti. Ze strany učitelů je rovnoměrně realizován individuální a kolektivní přístup k žákům.

Výsledky vyučování lze hodnotit jako průměrné.

14 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Součástí programu školy jsou další mimoškolní aktivity, které jsou organizované pro žáky školy i pro veřejnost. Cílem těchto aktivit je rozšířit prostor pro talentované žáky, ovlivňovat jejich osobnost, zlepšovat horizontální i vertikální komunikaci ve škole, udržet dobrý zvuk a renomé školy a vytvořit podmínky pro zvýšení prestiže pedagogických pracovníků.

Každoroční součástí plánu práce školy je katalog nabídek kurzů a seminářů určených žákům školy, ve kterých si mohou rozšiřovat znalosti a dovednosti v dalších oblastech a činnostech. Ve školním roce 1998/99 je žákům nabízeno dvanáct kurzů a seminářů (nebojte se matematiky, příprava na vysokou školu, konverzace v německém jazyce,

konverzace v anglickém jazyce, poskytování předlékařské první pomoci, sportovní hry, kondiční posilování, výpočetní technika, semináře z latinského jazyka, sociálně psychologický seminář, kroužek psychologie a psaní na stroji). K 18. 11. 1998 zahájilo činnost již devět kurzů.

Další součástí mimoškolních aktivit jsou akce kulturní (např. návštěvy divadel, filmových představení, výstav apod.) a sportovní (např. sportovní den, turnaj zdravotnických škol v odbíjené „Vánoční kapr“ apod.). Významnými profesně orientovanými aktivitami jsou bezplatné brigádnické výpomoci v NsP Děčín a odborné exkurze ve zdravotnických zařízeních.

Škola též organizuje akce, které jsou určeny i pro širší veřejnost. Například noční pochod „Za hvězdou severu“ získává stále větší oblibu. Ve spolupráci s NsP Děčín škola pořádá „Den dětí“ a veřejnosti jsou přístupné i společenské akce jako je maturitní ples a netradiční zápis žáků do prvního ročníku. Veřejnosti je nabízen odborný kurz „Příprava maminek k porodu“. Na závěr školního roku škola organizuje autobusový zájezd s názvem „Dík“, kterého se zúčastňují žáci vybraní za celoroční aktivitu, studijní výsledky a reprezentaci školy.

Další aktivity školy vycházejí ze všeobecného i odborného zaměření vzdělávacího programu a lze je hodnotit jako spíše nadprůměrné.

ZÁVĚRY

V kontrolovaných činnostech školy nebylo shledáno porušení žádných obecně platných právních předpisů. Řízení školy má úroveň nadprůměrnou, podmínky a průběh vzdělávání lze hodnotit spíše nadprůměrně. Pro výkon činnosti ČŠI byly vytvořeny velmi dobré podmínky.

Doporučení k další činnosti školy:

- dále zkvalitňovat personální strukturu školy
- kontrolní činnost zaměřit na práci učitelů s vyučovacími cíli
- hospitační činnost v profilových ošetřovatelských předmětech zaměřit na zjišťování dovedností žáků při určování ošetřovatelských diagnóz a stanovování priorit ošetřovatelské péče

